

Jrg. 15 nr. 3 & 4
Winter / Zima
2006

Vereniging Vrienden van Slovenië
Združenje Prijateljev Slovenije

Indien onbestelbaar
retour aan:
Tacitusstraat 1
6135 HR Sittard

In deze uitgave o.a.:

Sleurhutten

Voetbalgekte

Piknik 2006

Ontwikkelingen in Slovenië (deel 1)

Priznanje in Zabvalo

Kamnik, enkele indrukken

Ontwikkelingen in Slovenië (deel2)

Martinov Dan

Van het bestuur

Literatuur en Film in Slovenië

LIPA is het verenigingsblad van
Vereniging Vrienden van Slovenië en verschijnt 4 x per jaar.

Meningen die in dit blad worden geuit, worden niet noodzakelijk
gedeeld door het bestuur.

Kopij voor de volgende LIPA inleveren bij de redactie voor:

15 februari 2007

Nieuw e-mailadres redactie: lipa@lipa-online.org
(voorlopig ook nog bereikbaar via: lipa@ilse.nl)

We hebben al eerder aangegeven, dat we wat persoonlijke problemen hebben. We zijn nog steeds opzoek naar mensen die ons op welke manier dan ook willen helpen met de organisatie van activiteiten, maar ook met bestuurlijke zaken. We plannen de Algemene Ledenvergadering in februari a.s. voorafgaande aan de Presernov Dan.

De afgelopen Piknik en Martinov Dan waren weer een succes, alleen hadden we wat meer leden verwacht.

De mensen die deze activiteiten voorbereiden zijn er heel erg druk mee en het is enigzins onbevredigend, dat er dan maar zo weinig mensen op af komen. Niet gezellig genoeg, te duur of uitgekeken op deze activiteiten ???

Laat het weten op de komende Ledenvergadering of bel of mail eens met een van de bestuursleden. Overigens zijn er dan ook een paar mutatie's in het bestuur. Indien u voelt voor een bestuursfunctie, kunt u dat ook aangeven aan een van de bestuursleden.

De LIPA die voor u ligt is een samenvoeging van het herfst en winternummer. Simone heeft weer een paar interessante bijdrage gezonden en nieuw in onze redactie is Frank van der Meer, die zijn kennismaking met Slovenie, in het algemeen en met Kamnik in het bijzonder, op papier heeft gezet. Hopelijk krijgen we wat meer verhalen van hem. Want zonder uw bijdragen kunnen we geen interessante kwartaalsblad voor u samenstellen.

Verder vindt u wat bestuurszaken, o.a. de uitreiking van een Sloveense onderscheiding aan onze vereniging voor het gedane werk in de afgelopen 15 jaar.

Ik wil dit voorwoord besluiten met de wens uit te spreken, dat de Vereniging Vrienden van Slovenie nog vele jaren mag bestaan en goed werk mag blijven verrichten voor de onderlinge verstandhouding en contacten tussen onze 2 landen. Ook wens ik u allen persoonlijk een voorspoedig en gezond 2007.

Fred Wolsink

Medewerkers:

René Frelih,
Edy Bevk
Simone Michielen
Frank v.d. Meer
Silva Hagen-Škoda,
Franci Ravnikar,
Pascal Kuiper,
Marjeta Tomsic
Alexander Vink,
Andrej Žito
(ambassade)

Eindredactie:

Fred Wolsink

Redactie adres:

Wisselt 75
7021 EH Zelhem
lipa@lipa-online.org

Vormgeving:

Knislow Design
De Geer 7
7021 NR Zelhem
www.knislow-design.nl
info@knislow-design.nl

Drukwerk:

R & M Tiel
info@rmtiel.nl

Oplage:

200 exemplaren
Uit deze uitgave mag niets worden overgenomen, tenzij met bronvermelding
© 1991-2007
(ISSN 0928-8376)

Toen ik vroeger in Nederland op het platteland woonde, had je een paar weken per jaar de bietencampagne, waar door het autorijden een ietwat gevaarlijke aangelegenheid werd waarvoor je door middel van passende bordjes gewaarschuwd werd. Het wordt tijd voor soortgelijke bordjes op de Duitse Autobahn (en misschien ook wel elders) met een waarschuwing voor auto's met caravan, karretjes of campers. Ik zal u vertellen waarom ik dat vind.

Dit jaar waren wij door omstandigheden gedwongen om de terugreis uit Nederland precies te laten plaatsvinden in het weekend van de start van een bouwvakantie. Onze ervaring op dit terrein is letterlijk 0, dus rekenden we op het ergste, vermeden we de zaterdag en vertrokken we om een uur of 5 op zondagochtend. Vol goede moed en met een opgeruimd humeur gingen we ontspannen op pad. Wij hadden er duidelijk over nagedacht en ons kon dus niks gebeuren. Totdat we ons realiseerden dat al die mensen met karretjes of caravans achter hun (bedrijfs)auto niet naar hun werk gingen, maar dezelfde kant op als wij! Bepakt en bezakt met kinderfietsen, klapstoelen en ander ongeregeld spul – we zagen zelfs een koelkast in de snelbinders hangen – op de karretjes en het dak van

hun auto of busje probeerden ze zo snel mogelijk hun vakantiebestemming te bereiken. Terwijl wij ons rijbewijs gehaald hebben toen je nog maximaal 80 km/h mocht met een aanhanger, bleek nu dat die regel zwaar achterhaald is. De mannen en vrouwen die wij met iets achter hun auto zagen rijden vonden vaak 130 zelfs wat aan de trage kant en vlogen dan ook met wapperende aanhangsels van links naar rechts over de weg. Vol verbazing (en soms met pure angst) probeerden we de slingerende bijvoegsels van het vakantievolk te ontwijken, waarbij een boze blik in de leasebakken van deze meestal jonge vaders niet veel meer opleverde dan een indruk hoe een Nederlands gezinnetje op vakantie gaat. Een openbaring! Handdoeken voor ramen gespannen, de hele voorbank (inclusief de

bestuurder) meer achterstevoren de kinderen aan het bezweren dan enig oog voor de weg. Want inderdaad, elk vooroordeel werd bevestigd: bijna elke auto met sleurhut of ander aanhangsel had een Nederlands kenteken.

Nadat we voor ons gevoel niet aan de gevaren van een zwarte zaterdag maar toch aan die van een zeer donkergrijze zondag ternaauwernood waren ontsnapt, zochten we de rust op van een leuk pension op in een dorp valk bij Würzburg. Hier wisten we ons gevrijwaard van het volk dat we op de snelweg godzijdank ook hadden weten te ontwijken. Totdat we terugkwamen van het diner. Wat stond daar geparkeerd op de parkeerplaats van het pension? Een sleurhut met Nederlands kenteken! We hebben snel de deur van onze kamer achter ons dichtgetrokken en zijn gaan slapen. De volgende ochtend raakten we aan de praat met (jawel!) een aannemer uit Nederland met zijn gezin. Terwijl wij onze verbazing uitspraken over de extreme drukte de vorige dag, keek de hele familie ons verbaasd aan. Hoezo druk? Zij

vonden het juist erg rustig en hadden lekker door kunnen rijden met hun caravan. Ja hoor, wij hadden de enige caravangers ontmoet die onderweg lekker in een hotelletje logeren. Ook wist deze man ons te vertellen dat je tegenwoordig met aanhanger of caravan een stuk harder mag. Zij vonden dat ook wel een beetje te gek, maar het schoot wel

lekker op. Aardige mensen trouwens.

Reageren? Mail naar michielenvet@volja.net

ADRIA ACTION: CARAVAN VAN HET JAAR 2006

Speciaal voor het 40-jarig jubileum van Adria Caravans, ontwierp Nina Mihovec, een jonge talentvolle Sloveense ontwerpster, de Action. Een revolutionair design gecombineerd met de bekende en geroemde kwaliteit van Adria Caravans. Verkrijgbaar in 2 verschillende exterieur/interieur kleuren combinaties en in een standaard en een XL-versie. Waarbij XL staat voor de extra luxe die de caravan te bieden heeft. Te denken valt dan o.a. aan: lichtmetalen velgen, een radio/cd speler, een hordeur en extra spots bij de zithoek. Uiteraard biedt de caravan de standaard benodigheden zoals een goed uitgeruste keukenunit met koelkast, spoelbak en gasstel. Deze compacte caravan biedt comfortabele slaapplekken aan maar liefst 3 personen en heeft een ruime garage voor het meenemen van de bagage. Met een maximaal toelaatbaar gewicht van 1000 kg. is deze caravan uitermate geschikt achter de kleinere trekauto. Dankzij de Action is Nina Mihovec in eigen land uitgeroepen tot "Designer of the Year". Een

jaarlijkse award die wordt uitgereikt door een toonaangevend Designersmagazine, waarbij alle nieuwe ontwerpen van dat jaar een kans maken. Hoe spectaculair de Action werkelijk is, is wederom bewezen. Vanaf het moment van introductie is de caravan veel besproken en beschreven. De specificaties zijn natuurlijk al bekend, het ontwerp is al bekend. Toch valt er een primeur te melden: Isabella Voortenten heeft een voortent ontworpen, speciaal voor de Adria Action.

Nina Mihovec, ontwerpster van de Adria Action. In oktober 2005 mocht zij voor haar ontwerp de Sloveense onderscheiding "Ontwerpster van het jaar" in ontvangst nemen.

VOETBALGEKTE

Het is alweer een hele tijd en een diepe teleurstelling geleden, maar op 21 juni jongstleden hebben we met bijna 50 mensen naar de wedstrijd Nederland-Argentinië gekeken. En het was een feest!

Behalve prachtig oranje uitgedoste Nederlanders (er was zelfs iemand met een oranje onderbroek, vraag me niet hoe ik het weet), lieten de Slovenen zich ook niet onbetuigd. Voor diegenen die dachten dat ze neutraal konden blijven lagen er in diverse maten oranje T-shirts klaar. Als tegenwicht was er een hele gezellige en fanatieke Argentijnse familie, wat nog een beetje het wedstrijdgevoel gaf. Want eigenlijk was het

natuurlijk wel voor spek en bonen. Gelukkig voor onze gastheer Jeroen Bongers, want ik ben bang dat hij anders van de zenuwen niet meer aanspreekbaar zou zijn geweest.

Jeroen zijn huis was voor even (letterlijk) in een Holland House veranderd.

Heineken op de tap, alles tot in de puntjes oranje en rood-wit-blauw versierd, Hollandse hits uit de boxen en heerlijk eten van de barbecue.

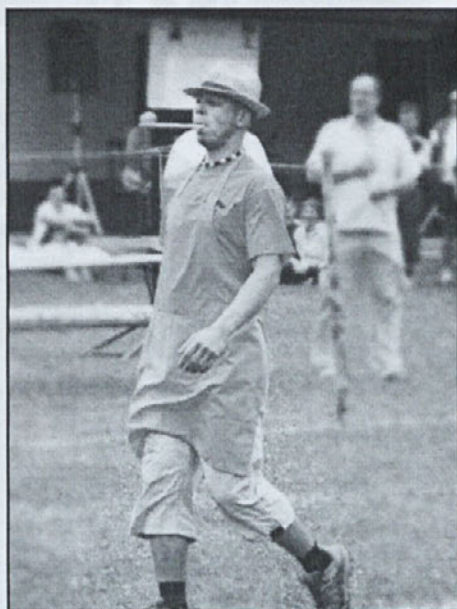
Ondanks de magere resultaten van het Nederlands elftal in het vervolg van het WK denk ik dat wij met z'n allen best uitkijken naar een volgend voetbalevenement. Misschien de EK kwalificatiewedstrijd Nederland-Slovenië in Celje volgend jaar maart? We zullen er weer de nodige publiciteit aan geven.

Simone Michielen

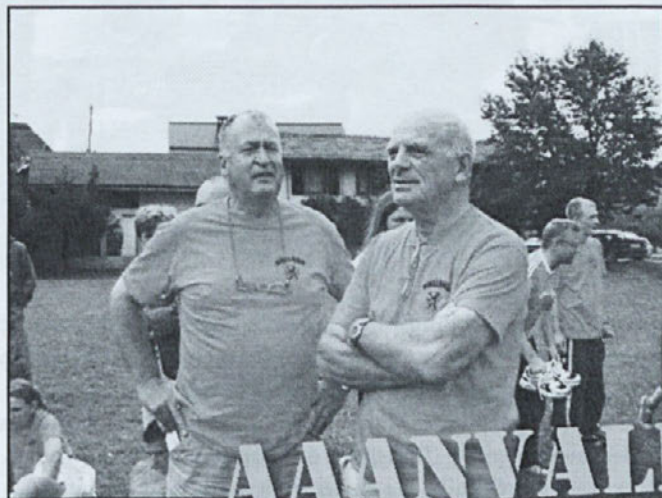
Onze dorpsgenoten hadden ons uitgedaagd om met een Nederlands team deel te nemen aan de plaatselijke olympiade. Waarschijnlijk met het idee dat het toch niet zou lukken, maar daar hadden ze zich in vergist! Op 2 juli verzamelden zich een groep fanatieke sportievelingen die onder leiding van coach Arnold Vet en assistent coach Jure van camping Menina de strategie van de dag doornamen. Een echt multi-culti team of wereldploeg, want er deden 2 Polen mee, 3 Slovenen, een Duitser en 9 Nederlanders. En dat allemaal zonder inburgeringsexamen!

Tijdens diverse bijna oud Hollandse spelletjes bleek dat we het vooral van ons enthousiasme moesten hebben en dat de trainingen van de andere teams op diverse geheime lokaties toch wel vruchten had afgeworpen. Een ietwat ontaktische inzet van de joker en te weinig gewicht bij het touwtrekken, een hoofdprijs zat er al snel niet meer in. Maar niet getreurd, uiteindelijk hadden we wel de beste prijs van de

dag: de Sportiviteitsprijs!

Na al deze sportieve uitpattingen hebben we met het hele team nog heerlijk gegeten op camping Menina.

GO GO GO....
AAAAANVAL-
LUUUUH!

Ze weten het nog
steeds in Rečica ob
Savinji...

Simone Michielen

AAAAANVALLUUH!

Ook afgelopen zomer hebben we weer een Piknik gehouden in de bossen bij Austerlitz. Omdat de weersverwachtingen slecht waren zijn er wat minder mensen op af gekomen dan voorgaande jaren, maar.... de wegblijvers hebben ongelijk gekregen. We hebben een schitterende middag gehad met als absoluut hoogtepunt een optreden van Vido Markuza, Franc Hrasovec, Marjeta Tomsic en onze ambassadeur mevrouw Tea Petrin. Volgend jaar is er weer een Piknik. Zie elders in deze LIPA de datum.

Laatste Ontwikkelingen in Slovenië

Door: Alexander Vink vanuit Slovenië (reacties: trafo@vink.ssn.com)

**FASTGESTELDE
WISSELKOERS**
1 EUR= 239,64 SIT

**NEDERLANDSE
AMBASSADE IN
LJUBLJANA**
Website:
www.netherlands-embassy.si

**NEDERLANDSE
BUSINESSCLUB
SDBP- SLOVENE
DUTCH BUSINESS
PLATFORM**
Website:
www.sdbp.eu.tt
Info-Email: info@sdbp.ca.tc en sdbp@nis.cjb.net

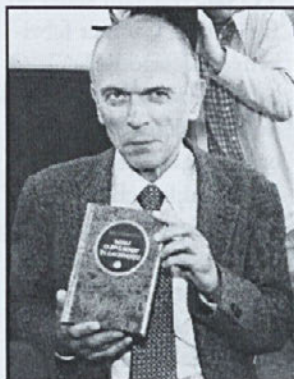
**BENZINEPRIJZEN PER
5 AUGUSTUS 2006**

EURO SUPER (95)
260,80 SIT(= EUR 1,09)
EURO SUPER PLUS
(98/100) 266,60 SIT
(= EUR 1,11)
DIESEL (D2)
238,90 SIT(= EUR 1,00)

**SLOVEENSE ENGEL-
SE/DUITSE RADIO VIA
SATELIET EN ETHER**
Al vele jaren is het radio
station RMI, Radio Mari-
bor International bekend

vanwege het feit dat zij
zowel nieuws en informa-
tie brachten in Duits en
Engels. Het station was
toen alleen te ontvangen
in Noord-Oosten van Slo-
venie. Nu heet het station
al enige tijd RSI, Radio
Slovenija International,
de programering is nog
steeds het zelfde en gericht
op de buitenlandse gasten
in Slovenie. Men kan hun
ook in Nederland ontvan-
gen via de sateliet voor
een ieder die op de hoogte
wil blijven van dagelijks
sloveens nieuws in Duits of
Engels en wel via:
HOTBIRD 3

13 graden Oost
Transponder 80
Frequency 12 303
En natuurlijk in Slovenie
op vakantie of op doorreis
is via de FM:
Maribor-Podravka en
Pomurje 102.8
Savska Celje Zasavje 91.1
Posavska 93.4
Ljubljana e .o. 100.8
Primorje – Tolmin Nova
Gorica 101.3
Primorje – Ajdovscina
Nova Gorica 93.9
Primorje – kust Koper
Portoroz Piran 98.9

BOEK DRNOVSEK NU OOK IN KROATISCH

Op 11 juli werd bekend
gemaakt dat het boek van
President Janez Drnovsek
»Misli o življenju in zave-
danju« in de herfst ook op
de Kroatische markt komt.
Dit naar aanleiding van het
feit, dat dit zeer succesvolle
boek in Slovenie vaker is
verkocht dan het Wereld-
beroemde boek De Da
Vinci Code. De uitgever
die uit Cakovec (Noord-
Oost Kroatie) komt,
meldde dat de boek begin
november 2006 op de
Kroatische markt komt.

DUITSE CARTHAGO CAMPERS BOUWT FA- BRIEK IN PREKMURJE, NOORD-OOST SLO- VENIE

De duitsste Camper fabri-
kant Carthago Reisenmo-
bilbau GmbH, bouwt in de
dorp Odranci, Prekmurje,
op 4 ha grond een fabriek
voor campers. De fabriek
zal in 3 jaar 150 arbeids-
plaatsen bieden en heeft
een omzetverwachting van
40 miljoen Euro.

Het project wordt mede
gefinancierd door het
Sloveense Ministerie van
Economische Zaken. De
Duitse producent heeft
al een bedrijf opgericht,
Carthago Proizvodnja
Avtodomov d.o.o..

Adria Caravans en Cam-
pers hoeven niet bang
te zijn voor de Duitse
producent. Deze zegt zich
op een andere doelgroep
te oriënteren, waar Adria
bijna geen klanten heeft.
Een Carthago basis Cam-
per voor 2 personen kost
al gauw: tussen 120.000,--
en 200.000,-- EURO.

Men wil een deel van de
productie overplaatsen van
Duitsland naar Slovenie
en men zal in Slovenie
hoofdzakelijk produceren
voor de Markten in Italie,
Belgie, Scandinavie en
Frankrijk.

BIO ELEKTRISCHI- TEITS CENTRALE IN SLOVENIE

De Levensmiddelen
Groep, Panvita, uit Murska
Sobota (Noord-Oost Slo-
venie), heeft een winst van
342.170,-- Euro behaald in
2005 en heeft een Bio-elek-
tricitetscentrale opgezet
die per jaar 10 miljoen
Kwuur moet leveren. De
centrale is een samenwer-
king tussen Slovenie en
Oostenrijk met kennis van
beide landen.

VEROORDEELDE VRIJ- GESPROKEN

Milica Makoter, onder-
neemster, was 2x verood-
eeld tot 30 jaar gevangnis-
straf vanwege moord op
haar echtgenoot. De hoog-
ste rechtbank heeft haar
vrijgesproken na een proces
van ongeveer 6,5 uur. De
1e veroordeeling was in no-
vember 2001, zij tekende
beroep aan en werd toen in
december 2004, nog een
keer tot 30 jaar veroordeeld
en opnieuw tekende ze
beroep aan en nu is ze vrij-

gesproken. Bij deze laatste
zitting werd ook rechtshulp
gehaald uit Wiesbaden,
Duitsland. De openbare
aanklager denkt na of hij
hier tegen in beroep gaat.
Zij heeft samen met haar
man een succesvolle bedrijf
opgezet met 100 perso-
neelsleden in Noord-Oost
Slovenie, omgeving Ljuto-
mer. Na de arrestatie vond
er ook een aanslag plaats
op het lokale politie bureau.

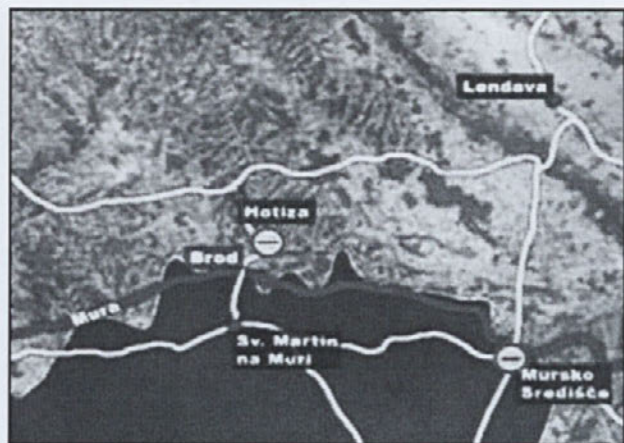

GROTE SCHADE DOOR HAGEL AANGERICHT

Eind juni waren er op
diverse plaatsen zware
onweers- en regenbuien
met o.a. hagelstenen zo
groot als eieren. De schade
was zeer groot en is een van
de grootste van de laatste
10 jaar volgens de verzeke-
ringen.

WEER PROVOCATIE VAN DE KROATEN

Kroatie heeft in Noord-
Oost Slovenie bij het dorp
Hotiza bij Lendava, Prek-
murje, een brug gebouwd

naar hun grenspost over de rivier de Mur. Dit stuk is nog steeds niet vastgelegd in de overeenkomsten over het verloop van de grens. Hier geldt nog de toestand van de grens op juni 1991. Tot die tijd was de Mur de grens tussen beide landen. Maar Kroatie zegt dat het hun kadasteriale grond is en het hun recht is daar te bouwen zonder toestemming van de Sloveense Staat. Minister van Buitenlandse Zaken, Dimitri Rupel heeft meteen protest aangetekend.

MEGA JACKPOT SLOVEENSE LOTERIJ

Op woensdag 19 juli werd de bijna 3 miljoen Euro grote jackpot na een aantal weken gekraakt. De winnaars hebben de loterijkaarten gekocht in

Murska Sobota, Ribnica en Maribor. Kortom een ieder krijgt bijna een miljoen Euro. Hoe groter de jackpot des te beter voor de gemeente waar de winnaars de vaste verblijfplaats hebben, ook de gemeente krijgt van de hoofdprijs bijna 15% uitgekeerd voor hun begroting.

OPERATIETAFEL SOAP IN SLOVENIE

De Ministerie van Gezondheid heeft al enige tijd terug een openbare uitschrijving gedaan voor de aankoop van ongeveer 18 operatietafels. Nadat eerst de winnaar bekend werden gemaakt, hebben meteen de overige belangstellenden een revisie aangevraagd omdat volgens hun de cijfers en gegevens niet zouden kloppen. Vrijdag 4 augustus jl. was na 2 jaar de soap

eindelijk voorbij nadat de anti-corruptie commissie groen licht heeft gegeven dat Soca Oprema de operatie tafels mag leveren.

OPENING GLASKAS MET ORCHIDEEN

Eind mei werd door de President Drnovsek de glaskas geopend in Noord-Oost Slovenie, en wel in Dobrovnik, Prekmurje. De glaskas bied werk aan 11 personen en is de enige in Midden-Europa voor Orchideen, welke is gefinancierd o.a. door verschillende Ministerie's, EU en de Nederlandse Ambassade. De glaskas kostte iets minder dan 5 miljoen Euro voor 1,4 ha. grote kas. De eerste orchideen gingen naar Turkije. Men verwacht dat men in dit jaar 580.000 Euro omzet zullen halen. De glaskas en orchideen werden geleverd door 2 Nederlandse bedrijven.

MOBIELE TELFONIE AANBIEDERS IN SLOVENIE

Sinds 1 augustus is er een nieuwe aanbieder op de markt en wel MMOBIL, die gebruik maakt van SIMOBIL/VODAFONE netwerk. Deze prepaid wordt aangeboden door de supermarktketen Mercator. Er zijn op dit moment 2 netwerken in Slovenie. Mobitel en Simobil/Vodafone. Het voormalige 3^e Netwerk VEGA van Western Wireless heeft zich terug getrokken uit Slovenie. Een aantal van de zenders heeft de Sloveense supermarkt keten TUS overgenomen, welke in het najaar van start gaat als Tusmobil. Verder zijn er ook aanbieders als Debitel en Voljamobil deze maken gebruik van Mobitel netwerk.

WEBSITES VAN TOERISTENBUROS ONDERZOCHT

Onlangs werd bekend gemaakt door STO. De overkoepelende organisatie voor de lokale VVV's bekend gemaakt dat de top 3 bestaat uit: 1. Bled, 2. Ljubljana en 3. Moravske Toplice. Deze laatste Website wordt steeds vaker

bezoekt en is nog niet zo lang online en is mede gefinancierd door de EU. www.moravske-toplice.com Dit toeristenburo heeft een lokale fietskaart uitgeven met 10 fietsroutes erop. Deze routes zijn allemaal met borden langs de weg ook aangegeven. Verder organiseert dit toeristenburo van juli tot 1 september buiten een kleine markt met handgemaakte artikelen plus live muziek. Vrijdags is dat meestal live folklore en Zigeunermuziek uit de regio en zaterdagavond is er een dansavond ook met live muziek. Dit was op zeer korte tijd opgezet en werd goed bezocht, daar ook de kleine gasten verwend werden.

ČUDOVIT PRIMEREK

Indijanec, namazan z bojnimi barvami, je vstopil v gostilno s čudovitim velikim pisanim papagajem na rami. Natakarku je naročil "ognjeno vodo". Ko mu je natakark natočil je vprašal: "Čudovit je! Kje ste ga dobili?" "V preriji! Tam jih je na tisoče!" se je oglašil papagaj.

PREPRIČAL JE OČETA

"Očka, prosim, pelji me v cirkus!" je prosil Marko. "Nimam časa! Toliko imam še za postoriti okoli hiše, da res ne utegnem!" "Očka, no! Veš, v reklami sem videl, da na levu jaha naga lepota!" "Kaj res? No, saj delo lahko počaka. Že dolgo nisem videl leva, pa si ga grem ogledati!"

Turist/een-informatie center
Moravske Toplice

TIC Moravske Toplice
Kranjskega 3, 9226 Moravske Toplice, Slovenija
Tel: ++386 (0)2 538 15 20
Fax: ++386 (0)2 538 15 24
E-mail: tus.moravske@tiscali.si
www.moravske-toplice.com

PRIZNANJE IN ZAHVALO

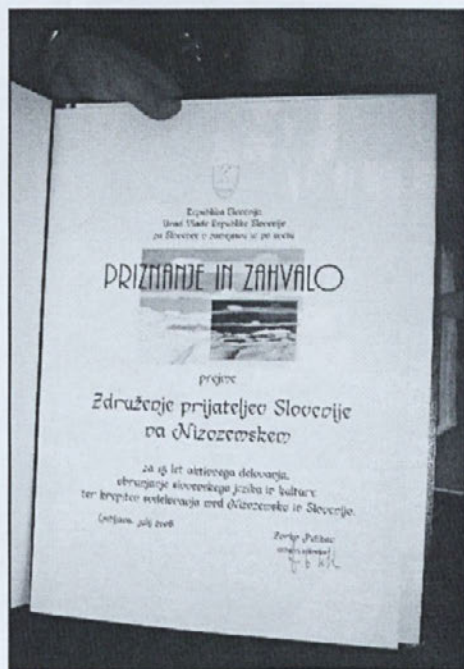
*V imenu vlade Republike Slovenije je
ambasadorka g. Tea Petrin
22 septembra 2006 ob 15. obletnici de-
lovanja Združenju prijateljev Slovenije na
Nizozemskem izročila pisno priznanje.*

Leta 1991 je skupina Slovencev, ki živijo na Nizozemskem, ustanovila 'Komite za priznanje Slovenije'. V za domovino odločilnih casih so rojaki natančno sledili dogodkom v Sloveniji in v Jugoslaviji. Clani omenjenega komiteja so se od julija 1991 skoraj tedensko zbirali k nacrtovanju številnih akcij. Z informativnimi bilteni in pritiskom na tukajšnje vlado je tudi po njihovi zaslugi Kraljevina Nizozemska 23 januarja 1992 (diplomatsko) priznala Republiko Slovenijo.

Dan kasneje so ustanovili Združenje prijateljev Slovenije.

Omenjeno združenje si prizadeva za navezovanje in vzdrževanje stikov obeh dežel na kulturnem, ekonomskem in drugih številnih področjih. Združenje skrbi za izmenjavo informacij in novic. Stirikrat letno izhaja društveno galsilo 'Lipa', v katerem objavljajo veliko zanimivosti o Sloveniji. Clani se srečujejo na predavanjih, prijateljskih srečanjih in na vsakoletnem pikniku. Za Nizozemce, ki se želijo učiti slovenskega jezika, organizirajo tečaje. Vec o delovanju združenja je mogoče najti na zelo obiskani spletni strani PRIKBORD www.lipa-online.org

De Vereniging Vrienden van Slovenie in Nederland kreeg op 22-9-2006 van de Sloveense regering uit handen van de ambassadeur mevr. Tea Petrin een oorkonde als waardering voor hun activiteiten in Nederland gedurende de afgelopen 15 jaar. In 1991 hebben een aantal in Nederland

wonende Slovenen een "Comite erkenning Slovenie" opgericht. Het was een roerende tijd en deze mensen leefden met hart en ziel mee wat er zich allemaal in Slovenie en Joegoslavië afspeelde. Dit comite kwam vanaf juli 1991 bijna wekelijks bij elkaar en heeft veel werk verzet. Nieuwsbrieven en druk op de Nederlandse regering hebben er toe toe geleid, dat op 23 januari 1992 het Koninkrijk der Nederlanden de Republiek Slovenie diplomatiek heeft erkend. Een dag na dit feit is als vervolg hierop de Vereniging Vrienden van Slovenie opgericht. Deze Vereniging heeft nog steeds tot doel om op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking te bevorderen en zo mogelijk te initiëren en

te onderhouden tussen beide landen. De Vereniging geeft informatie over Slovenië aan Nederlanders en geeft ook aan Slovenen informatie over Nederland. Vier keer per jaar verschijnt het verenigingsbad "Lipa", waarin veel wetenswaardigheden over Slovenië te lezen zijn.

Verder vinden er jaarlijks bijeenkomsten voor leden in Nederland plaats. Lezingen, borrels voor Sloveens sprekende leden en een gezellige barbecue. Ook zijn er taallessen voor Nederlanders die Sloveens willen leren. De vereniging heeft een zeer informatieve website met een druk bezocht PRIKBORD www.lipa-online.org

DRUŽINA 77 - 2. juli 2006

cerkev po svetu

Na zdravje 15-letnici!

Praznovanje slovenskega dneva državnosti na Nizozemskem

Kjerkoli smo bili, ko se je Slovenija osamosvajala, in kjerkoli smo sedaj, tudi Slovenci zmagaj meja domovine praznujemo petnajstletnico osamosvojitve. Na Nizozemskem smo se rojaki in tukajšnji prijatelji naše dežele na povabilo veleposlanice dr. Tee Petrin v sredo, 21. junija, zbrali v Haagu.

Poleg pešice Slovencev, ki tukaj živimo ali študiramo, je bila večina gostov tujcev. Številni gostje iz drugih diplomatskih predstavnikov so z nami v sproščnem ozračju ob pitju in drugih dobrotah nazdravili naši obletnici.

Nizozemsko so zastopali ugledni politiki in gospodarstveniki, med njimi članica nizozemskega državnega sveta dr. Belmians-Vidéc. Kot potomka slovenskih prednikov se zavzeta za tesnejše sodelovanje med državama in je, podobno kot člani Društva prijateljev Slovenije, ambasadorica naše dežele. Za »navadne« Nizozemce Slovenija namreč ostaja »malo znana dežela z vzhoda«, iz katere ni pričakovati množičnega priseljevanja kot na primer iz Poljske. Vsak Slovenec pa je tako ali tako v svojem družinskem, prijateljskem in poslovnem življenju edino »merilo«, po katerem sodijo Slovenci!

Omenjeno društvo so »nizozemski« Slovenci in njihovi prijatelji ustanovili po izbruhu vojne za Slovenijo. Na vse mogoče načine

so mobilizirali domačo in mednarodno javnost ter zbirali pomoč za domovino. Iz teh naporov se je rodilo prijateljsko združenje, katerega večina članov, tudi sedanji predsednik, so Nizozemci. Poleg družabnih srečanj ob kulturnem dnevu in ob prazniku osamosvojitve se posvečajo organiziranju različnih prireditvev in tečajev slovenskega jezika ter kulturni izmenjavi s Slovenijo. O tem poročajo na svoji spletni strani in v dvojezičnem glasilu »Lipa«. In poleg drugih pomembnih zanimivosti iz domovine – kot so cene bencina in uvedba

nove zakonodaje – se v zadnjem času pojavljajo tudi poročila o življenju v Sloveniji – Nizozemcem, ki se nasečujejo po slovenskih knjižnicah in ki so očarani nad slovensko mentaliteto!

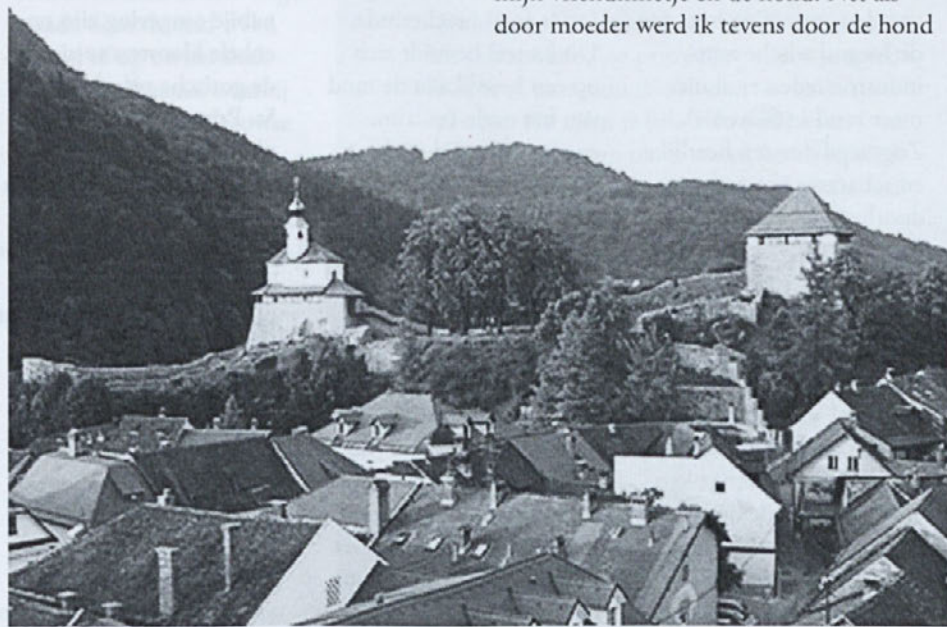
V nedeljo, na sam praznik, smo praznovanje nadaljevali na tradicionalnem pikniku v bližini Utrecht. Pri tem se nam je pridružilo tudi osebje veleposlanstva v veleposlanico na čelu. Manjša praznovanja so se vrstila predvsem po provinci Limburg, kjer živi največ Slovencev – potomcev nekdanjih rudarjev.

METKA D. MURKO

KAMNIK, ENKELE INDRUKKEN

Een jaar of wat geleden, deed ik een paar weken vrijwilligerswerk in Servië. Hier leerde ik een Sloveense schone kennen, die me na een zeer romantische vakantie in Montenegro uitnodigde bij haar thuis in het Sloveense stadje Kamnik. Een etmaal in de bus bleek voldoende om in Ljubljana aan te komen, waar we onze reis met het lokale boemeltje vervolgden. Nu kampt het spoorwegnet in heel voormalig Joegoslavië met een enorm gebrek aan onderhoud en hoewel de SZ behoorlijk investeert in allerlei blitse intercitylijnen, blijven de stoptreintjes vooralsnog van een grote opknabbeurt verstoken. Niettemin bleken het rustige tempo en de vele stops in wat –in mijn Randstedelijke ogen– de ‘middle of nowhere’ was, een unieke gelegenheid het groene landschap en naderbijkomende

Alpen in het gebied ten noorden van de hoofdstad te leren kennen. Kamnik (26.000 inwoners) is het eindpunt van deze circa 30 kilometer lange lijn en de contouren van het stadje met zijn Oostenrijks aandoende kerktorens was van verre al herkenbaar. We stapten uit op Kamniks eerste station en hoefden slechts enkele honderden meters te lopen naar haar ouderlijk huis. Hier werden we hartelijk ontvangen door moeder die niet alleen een behoorlijke hoeveelheid Pivo Laško (Een absolute aanrader! Neem dat van mij maar aan.) in huis bleek te hebben gehaald, maar tevens zich ontpopte als de beste kok die zich ooit in mijn omgeving heeft opgehouden. Gelaafd door de aangename kennismaking, de voortreffelijke plaatselijke specialiteit en een paar flessen bier, was het in de middag tijd het stadje eens te verkennen in gezelschap van mijn vriendinnetje en de hond. Net als door moeder werd ik tevens door de hond

behandeld alsof het al jaren de gewoonte was dat ik regelmatig langskwam. We liepen Kamnik in en ik ontdekte dat het hier ging om een stadje van middeleeuwse origine met een doolhof van steegjes en in vele gevallen nog niet erg opgeknapte huisjes, wat voor mij op dat moment de idylle alleen maar vergrootte. Hoewel het jammer was dat de gemeente Kamnik nog niet erg serieus had nagedacht over het wellicht autovrij maken van het historische deel van de stad, waagden zich slechts weinigen in de straatjes waar een auto groter dan het formaat van een Yugo nauwelijks doorheen konden komen (en erg veel exemplaren van de voormalige trots van de Joegoslavische auto-industrie reden er al niet meer rond in Slovenië). Zogezegd dus een heerlijke en schaduwrijke wijk om doorheen te wandelen. Aan de rand van het oude centrumpje, is een gedeelte gebouwd van iets jongere datum, waar de winkels, kroegen en gemeente gevestigd zijn. Ondanks het wat geliktere uiterlijk is ook dit een prettige kennismaking. In de hoofdstraat Šutna (gedeeltelijk autovrij) zijn een groot aantal winkeltjes gevestigd

voor de stadsbevolking en die van de omgeving en als gevolg van het opkomende toerisme ook boetiekjes, waar allerlei snuisterijen te koop zijn om bijvoorbeeld te schoorsteenmantel mee op te leuken. We dronken koffie in het oude café Veronika, een soort Konditorei waar het rustig en goed toeven is. Dit café is vernoemd naar de heks Veronika, die volgens de overlevering de schatten van de Mali grad (oude fort) beschermde. Dit kasteel bevindt zich op een heuvel aan de rand van het oude centrum en was indertijd deel van de stadsmuur. De kapel en de uitkijktoren zijn nog te bezoeken. Op een andere heuvel in de nabijheid bevindt zich zowaar nog een fort, genaamd het Stari grad (oude fort). Dit is inmiddels veranderd in een ruïne, maar er is nog een gedeelte intact waar nu een museum in gevestigd is. Vanaf beide heuvels is het uitzicht over de omgeving de moeite waard. Naar

goed Sloveens gebruik, zit je waar dan ook nooit ver van een kroeg en onderaan de Mali grad is dan ook café Pod gradom (onder het kasteel) gevestigd, waar de lokale jongeren gaarne vertier zoeken door de week en in het weekend. (let op: het trappetje naar het terras en de ingang is bijzonder glad in de winter.) Kamnik is een langgerekt stadje gelegen in het dal van het beekje Kamniška bistrica. In de nabije omgeving zijn nog enkele kloosters te vinden, de gotische pelgrimskerk St. Primož richting Velika planina en uitgestrekte wandelgebieden temidden van de natuur. Voor de wintersportliefhebbers is er de reeds genoemde Velika planina, één van de grootste skigebieden van het land met nog aantrekkelijke prijzen voor een Alpengebied. We blijven tenslotte Hollanders. Na dit huldeartikel, wil ik jullie tenslotte nog even inwijden in het fenomeen van de vele straatfeesten en

festivals, die overigens in geheel Slovenië schering en inslag zijn. Het meest heb ik genoten van de Narodni noš, oftewel het kostuumfestival, dat elk jaar in september plaatsvindt. Op deze dag liet ik weer eens de hond uit en trof in de ochtend al een centrum vol kraampjes aan, waar vanalles te koop was. De stemming is en blijft de gehele dag bijzonder vrolijk en van heinde en verre komen mensen op dit festijn af. Een betere dag om in het land en stad te integreren, heb ik hierna niet meer meegemaakt. Het hoogtepunt van de dag is de optocht, waar de kostuums te voorschijn komen en men in een lange parade door de stad trekt, lopend of op carnavalesk uitgedoste wagens, waarbij de complete middeleeuwse modegeschiedenis van de omgeving in rustig tempo voorbijtrekt. Kortom, men moge begrijpen dat ik hierna nog vele malen in Kamnik ben teruggeweest en er uiteraard nog kom. Deze impressie van de gemeente wil ik dan ook graag met jullie delen. Dus, lieve mensen: Kamnik, ontdek het!

Frank van der Meer

Vici

ŠESTA BOŽJA ZAPOVED

Katehet, ki je vodil verouk je opozoril otroke: "Med poukom nas bo obiskal župnik.

Obvezno ga morate vikati, kar pomeni, da mu morate reči "vi". Župnik se je pojavil v razredu in vprašal enega od učencev ali mu zna povedati šesto božjo zapoved. "Vi si ne smete želei žene drugega!" je odgovoril učenec.

KONEC LJUBEZNI

Lestenec in hladilnik sta se zaljubila. Toda, nekega dne je bilo ljubezni konec, tako kot je to v vsakdanjem življenju. Lestenec se je od žalosti obesil, hladilnik pa je ostal ob tem popolnoma hladen."

SAMO S KRAVATO

"Dandanes človek ne more verjeti niti tistemu, kar je napisano," se pritožuje policist prijatelju. "Kaj se je pa zgodilo?" "Dobil se vabilo na sprejem. Na njem je bilo celo podčrtano "samo s kravato". Jaz sem temu verjel, ko sem prišel tja, sem pa videl, da so imeli drugi gostje tudi obleke."

JAVNA HIŠA

"Kam greš, otrok moj, tako pozno od doma?" vpraša mama sina.

"V javno hišo."

"Brezobraznež! Takoj v posteljo!"

"Prav, potem naj pa oče sam prinese dežnik, ki ga je tam pozabil."

Laatste Ontwikkelingen in Slovenië

Door: Alexander Vink vanuit Slovenië (reacties: rafo@vink.gzn.com)

**BENZINEPRIJZEN PER
15 NOVEMBER 2006**
EURO SUPER (95)
231,20 SIT(= EUR 0,97)
EURO SUPER PLUS
(98/100)
233,70 SIT(= EUR 0,98)
DIESEL/PRIMADIESEL
(D2)
223,10 SIT(= EUR 0,93)

FORMULE 1 BOTEN IN DE BAAI VAN PIRAN

Dit jaar is voor het eerst de grote Prijs van Slovenië gehouden met 9 F-1 boten. Deze boten hebben een snelheid van 270 km/uur. Aan de wedstrijd namen o.a. ook de Sjeik Hasan bin Jabor Al Thani van de staat Qatar deel (eigenaar en coureur). De winnaar was het Noorse Team Spirit of Norway. Helaas kwamen er slechts ca. 20.000 mensen kijken van de verwachte 50.000 toeschouwers. Het ziet er naar uit dat dit een jaarlijks evenement gaat worden.

Het is ook een goede promotie voor het Toerisme. De vissers waren er echter niet blij mee, deze hebben acties gehouden, vanwege het verjagen van de vissen en het verstoren van de rust.

MOBITEL REORGANISEERT DE LEIDING

Begin september heeft de nieuwe directeur van Mobitel, Bojan Dreml, een grote manament schoonmaak gehouden met behulp van belangenorganisaties en politiek. Zo zijn er 9 leidinggevendenden in de hoogste posities vervangen door andere personen.

WEER GRENSCONFLICT TUSSEN SLOVENIË EN KROATIE

Begin september kwam het weer tot een conflict tussen de Slovenen en Kroaten, dit keer in het Noord-Oosten van Slovenië, Pomurje, bij de rivier de Mur/Mura. Sinds 25 juni 1991 is de afspraak: het midden van de rivier is de grens tussen Slovenië en Kroatië, zo staat dat in de internationale Overeenkomsten na de Onafhankelijkheid

van Slovenië. Maar bij het plaatsje Hotiza is nog 270 ha. Kroatisch kadasteriaal gebied en volgens Kroatische betekent dat, dat dit Kroatische grond is, kortom Kroatië. Van deze 270 ha. grond/bos is meer dan 90% in handen van Slovenen. Het eerste incident was dat de Kroaten de veerboot aan de ketting hadden gelegd, die eigendom van de Sloveense plaats Hotiza was. De Kroaten zeiden dat, de veerboot niet aan de Kroatische eisen voldeed en zetten de volgende dag meteen een eigen veerboot in. De Slovenen kregen de veerboot na 3 maanden met veel moeite weer terug. Het 2e incident was in juni jl. De Kroaten hebben toen een brug gebouwd over de rivier en een grenspost geplaatst hebben. Er zijn bulldozers gezien die een weg maakten naar een nederzetting waar een aantal Slovenen wonen en die gedeeltelijk op Kroatische kadastraal gebied ligt. Verder zijn de Kroaten begonnen met het verbeteren, saneren van de dijken in dit gedeelte. Maar de Kroaten hebben de

Sloveense grond eigenaren geen toestemming gevraagd een gedeelte van hun bos / of grond te saneren. Deze Slovenen hebben geklaagd bij de Sloveense regering. Daarop volgend zijn premier Janez Jansa en minister van Buitenlandse Zaken Dimitri Rupel en de Kroatische premier Sanader op locatie bezoek gegaan en elkaar in het gebied ontmoet. Daarna is afgesproken dat Slovenie en Kroatie gezamenlijk de dijken, 3 km tussen Kot en Hotiza, zullen verbeteren.

De bewoners reageerden met gemengde gevoelens op de gemaakte afspraken. Hun twijfel kwam dan ook uit op vrijdag 8 september

toen Sloveense werknemers kwamen om te helpen bij het saneren. De Kroatische grenspolitie verzocht hun vriendelijk de grond te verlaten, omdat zij daar niets te zoeken hadden. Meteen daarop heeft de minister van Buitenlandse Zaken zijn collega in Zareb gebeld en gevraagd wat dat te betekenen had. Volgens de Kroatische Minister heeft de grenspolitie terecht gehandeld en later vertelde zij ook dat de werknemers niet aangemeld waren en niets wist van de mondelinge overeenkomst tussen beide Premiers.

Nu komen er documenten boven water dat Slovenie sinds het najaar 1992, de grenspolitie dit stuk niet meer heeft laten controleren. De bewapende Kroatische grenspolitie heeft meer dan 10 jaar via Lendava over Sloveense wegen naar het gebied gereden zonder enige Sloveense begeleiding. De bewoners pikken deze wijze van handelen niet, en zeggen zoals altijd, dat dit gebied Prekmurje, Noord-Oosten altijd het vergeten gebied wordt en de dupe is. Slovenie heeft ook aan de andere kant van de rivier een stuk kadastraal grond-

gebied maar Kroatie wil die niet afgeven.

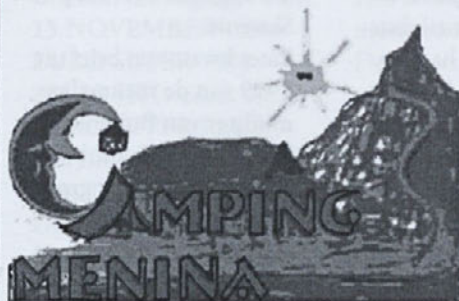
Kroatie wil deze dijken zelf saneren en een weg aanleggen zonder hulp van Slovenie.

Later kwam een brief uit 1999 van de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, Boris Frlec, boven water over dit stuk grondgebied van 270 ha.

(Noot redactie: Frlec was tot vorig jaar ambassadeur voor Slovenie in Nederland).

In deze brief stond: »da so nekateri nasipi na levem bregu Mure nesporno na hrvaškem ozemlju in da je zato prav, da gradbeno dovoljenje za njihovo obnovo izda Hrvška, čeprav je bila praksa prej drugačna.« NL: dat sommige dijken aan de linkerkant (Prekmurje) zonder pardon Kroatische grond zijn en dat het daarom correct is, dat de bouwvergunningen voor vernieuwing door Kroatie uitgegeven worden, alhoewel de praktijk daarvoor anders was). Als reactie hierop zei Boris Frlec dat hij van zo'n brief niets meer wist. Maar onder de brief staat wel zijn officiële handtekening en stempel. Maar hij wist wel van een

LIPA WORDT MEDE MOGELIJKE GEMAAKT DOOR:

Camping with a personal touch.

In North Slovenia,
Upper Savinja valley

Mr. Jorij Kolenc

Varpolje 105

3332 Recica ob Savinji

Tel. +386 (0) 35 835 027

GSM: +386 (0) 41 771 846

www.campingmenina.com

KnislowDesign

**Ontwerp,
opmaak en
drukwerk
verzorging**

De Geer 7

7021 NR Zelhem

Tel. (06) 41 46 11 92

knislow@chello.nl

www.knislow.nl

Euro House Nederland
IN- EN EXPORT

Buitenkamp 27

7214 BH Epse Holland

Tel. 0575-494703

Fax 0575-491005

Mobiel 0653118079

Email: eurohouse@wxs.nl

Viktor V. Solar

Wilt u de activiteiten van onze
vereniging ook volgen op inter-
net? Ga dan naar onze website:
WWW.LIPA-ONLINE.ORG

Maak optimaal gebruik van het
Prikbord en meldt u aan voor de
gratis digitale Nieuwsbrief. Kijk
ook bij onze Partners en Nog
Meer Vrienden van Slovenie.

Geef s.v.p. ook uw reactie
via Comments, zodat wij
deze site voor u optimaal
kunnen laten zijn.

**NORO
HE HE HEEE**

**NAJNOVEJŠI
DAVČNI ZAKON
MI NI OBDAVČIL
ŽEPNINE**

mlajši brat študent od

Loesje

<http://loesje.slo.net>

**1997
MERLOT-CABERNET**

Select wine - vrhunsko rdeče vino

Bred by the vineyard Gašparin Obljube, Slovenia
GOSPODARSKA ZUPA, SLOVENIJA
11440 - Druška 11440

12.5% ABV/100

100% 100%

0.75 L

SCHERMER WIJNKOPERS & DISTILLATEURS

SEDERT 1782 IN HOORN

TEL: 0229 - 21 77 77 • FAX: 0229 - 21 87 65

SPECIALIST IN O.A. SLOVEENSE WIJNEN

overeenkomst dat de dijken gezamenlijk onderhouden moeten worden van wie (Slovenie of Kroatie) die ook mogen zijn.

Slovenie heeft met Kroatie 5 plekken waar de grens nog niet definitief is: 2 aan de kust, 2 in midden Slovenie en 1 in Noord-Oost Slovenie. In alle Internationale Overeenkomsten met betrekking tot de grens tussen Kroatie en Slovenie staat dat de grens tussen de beide landen is vastgesteld conform de feitelijke situatie op 25 juni 1991!

Deze zaak zal ongetwijfeld ook nog meespelen met de lokale verkiezingen van 22 november 2006.

BEKENDE PERSONEN IN LOKALE VERKIEZINGEN 22 NOVEMBER 2006

Op 22 novembr werden in Slovenie de gemeenteraads- en burgemeester

verkiezingen gehouden. Begin september kwamen opeens bekende namen op de kieslijsten in diverse plaatsen.

In Maribor stelde zich als burgemeester verkiesbaar: Stojan Auer, een in Slovenie bekende Showmasters die later in Maribor, zijn geboorteplaats, een eigen Radio en TV zender begon en later ook heeft vastgezet wegens belasting-

ontduiking en paar weken later weer werd vrijgelaten. In Ljubljana stelt zich Zoran Jankovic kandidaat voor de post van burgemeester, als onafhankelijk kandidaat. Jankovic is de oprichter van Sloveens grootste Supermarktketen Mercator en werd onlangs door de Raad uit zijn functie gezet en niet meer werd herkozen. Maar hij heeft Mercator wel van

niets tot de grootste gemaakt, ongetwijfeld zal ook hier politieke invloed zijn geweest.

2^E RONDE BURGE-MEESTER VERKIEZINGEN WAS SPANNENSTE TOT NU TOE

Op zondag 12 november heeft men in een aantal gemeenten nog een keer moeten stemmen voor de burgemeester, omdat in de 1^e ronde niet meer dan 50% gehaald werd. De meest spannenste was in IZOLA. Tussen de huidige burgemeester Breda Pecan en Tomislav Klokocovnik van de partij "Izola je nas" (NL: Izola is van ons). De spanning was zondagavond zo hoog opgelopen dat tijdens de niet officiële uitslag Tomislav 6 stemmen meer had dan de huidige burgemeester, die daarop een hertelling eiste. Nadat de stemmen per post binnen waren gekomen, 12 stemmen, won de huidige burgemeester toch nog met slechts 2 stemmen verschil. Daarna eiste Tomislav een hertelling.

SLOVEENSE EURO MUNTEN ZIJN BEKEND

Dit zijn de Sloveense Euromunten vanaf 1 januari 2007:
1 eurocent – 2 Euro

BURO VAN PRESIDENT DRNOVSEK IN PROBLEMEN

In september werd bekend dat president Drnovsek, geen geld meer heeft voor staatsbezoeken, zodat hij zich afgemeld heeft bij de Nationale VN vergadering en dat hij later eventueel met zijn prive auto een staatsbezoek brengt aan Spanje, later ging ook deze reis niet door. Voor een staatsbezoek aan Bosnie zou de president met een normale lijnvlucht gaan.

PROBLEMEN MET ZIGEUNERS IN ZUID-SLOVENIE

Nadat een zigeuner een oude man ernstig gewond het ziekenhuis heeft ingeslagen, werd hij na enkele dagen vrijgelaten door de politie. De lokale bewoners zijn daarna bijeengekomen om de zigeuners te verdrijven van hun eigen grond. Om escalatie te voorkomen adviseerde de politie de zigeuners om ergens anders te overnachten voor hun veiligheid, maar toen kregen de zigeuners van de politie een boete vanwege

betreden en overnachten op andermans terrein van 50 Euro per persoon. De kwestie werd enigszins opgelost doordat de zigeuners voor 21 dagen naar een vluchtelingenopvang kunnen gaan en daarna ergens anders geplaatst worden, maar niet meer in die gemeente. Het opvangcentrum biedt de ca. 30 zigeuners, waarvan meer dan de helft kinderen, 4 kamers, keuken, badkamer en wc. De situatie van de zigeuners in Noord-Oost Slovenie is totaal anders, daar zijn de zigeuners geïntegreerd en hebben ze een eigen vertegenwoordiger in de gemeenteraad. Verder hebben zij hier een eigen dorpsraad, straatverlichting, kleuterschool, etc.. en dit als enigste in heel Europa. De voorzitter van de zigeuners vertelde dat de oplossing is

dat iedereen moet meepraten en niet isoleren, waardoor de situatie uit de hand kan lopen, zoals in Zuid-Slovenie. Ook in Noord-Oost Slovenie zijn er wel problemen met de lokale bevolking, maar daar wordt iedere keer gepraat en worden de zigeuners betrokken bij het zoeken naar een oplossing. De vertegenwoordiger van Mensenrechten in Slovenie, heeft al meteen gezegd dat dit niet je juiste oplossing is om de zigeuners te verplaatsen tegen hun wil, dit kan tot gevolg hebben dat de massa bepaald wat er gebeuren moet en dit kan ook dan op andere plaatsen plaatsvinden. Men wil een klacht indienen bij de EU. De gemeente Ivancna Gorica heeft al stelling genomen en gezegd dat voor deze zigeuners geen plaats is in de gemeente.

WIE WORDT DE VOLGENDE SLOVEENSE PRESIDENT?

Deze maand werd officieel bekend gemaakt dat, waarschijnlijk de huidige president Drnovsek zich niet meer verkiesbaar stelt. Ook werd bekend dat de Sloveense Europarlementarier Joze Peterle, zich verkiesbaar wil stellen, en verder gaan er geruchten dat de Partijleider SD, Sociaal Democraten, Borut Pahor zich verkiesbaar wilt stellen evenals de de Partijleider van SNS, Slovensko Nacionalne Stranke.

PREMIER HEEFT EEN VROUWLIJKE BEGELEIDSTER

Op de hervormingsdag was premier Jansa te zien met een jonge vrouw. Later zei

hij zelf dat het zijn begeleidster is. Zij is ook mee geweest op de zakenreis naar Saoedi Arabie en Koeweit. De vrouwelijke begeleidster heet: Urska Bacovnik.

NIEUWE TOURISTISCHE LOGO SLOVENIJE

Sinds midden november heeft Slovenie een nieuwe logo voor toerisme.

Slogan: *Feel Slovenia, scutte Slovenija.*

Slovenija

HOCKEY CLUB BESTAAT 10 JAAR

In december bestaat de Hockeyclub Moravske Toplice 10 jaar. De club speelt grashockey en zaal-hockey. In het begin kwamen de spelers van andere lokale clubs en uit Kroatië. Al in enkele jaren eindigde de club op de 3e en 4e plaats in Wenen en in Moravske Toplice bij het Europese kampioenschap voor Landswinnaars. Verder

heeft de club ook nog 2x het Europees Landskampioenschap georganiseerd. En volgend jaar in September 2007 (o.a. teams uit Azerbaidjan, Bulgarije, Finland, Turkey, Slowakije,..) is het weer raak een Europees kampioenschap. Inmiddels is de club uit gegroeit met 2 officiële teams, 1 lageschool team en sinds kort ook tot 10 jaar en tot 12 jaar. Veel spelers spelen ook in het nationale hockey team van Slovenie. Maar sinds nu biedt de club ook trainingskampen/clinics aan.

De hockey club bevindt zich in Noord-Oost Slovenie in het bekende kuurplaats Moravske Toplice, vlakbij Murska Sobota. Niet ver van Oostenrijkse, Hongaarse en Kroatische grens.

De club heeft binnenkort een eigen Website.

De club zoekt ook samenwerking met Nederlandse clubs om een andere uit te wisselen, etc...

Voor meer informatie kunt u een mail sturen aan: hkmoravci@gmail.com

Alexander Vink

MARTINOV DAN

Zondagmiddag 12 november heeft onze vereniging "Martinov dan" georganiseerd. Het dorp Soest was gekozen, omdat dit centraal gelegen is in Nederland. Uitgangspunt van de dag was een gezellig samenzijn, daarnaast natuurlijk ook iets van de Sloveense (gastronomische) cultuur proeven. Mojca en Marjeta hadden de accommodatie in Soest Sloveens aangekleed, met naast de nationale vlag diverse grote posters opgehangen. De tafeltjes waren Sloveens ingericht met kanten kledjes, rieten maandjes, maïskolven en dergelijke.

Jan Bongenaar hield een prachtige diaproductie over zijn fietstocht in Slovenië. De dia's waren uit Gorenjska, het gebied rond de meren van Bohinj en Bled. Vele herkenbare plaatsen werden met een prachtig verhaal van Jan omlijst. Het was mooi hoe een ieder adembenemend luisterde.

Na de diaproductie werd de tafel bereid. Zowel Mojca als Marjeta hadden heerlijke Sloveense winterse gerechten klaargemaakt. Als voorgerecht werd pršut geserveerd naast de "francoska solata".

Activiteiten 2007

11 februari Presernov Dan
?? maart Contactdag Limburg
24 juni Piknik
11 november Martinov Dan

Aangevuld met heerlijk brood hadden we het idee dat dit al de hele maaltijd was. Als hoofdgerecht hadden we keuze uit ričet, segedin en rundergoulash. Een ieder schepte dus wel drie keer op, zodat van alles werd geproefd. Natuurlijk was de fles wijn ook aanwezig. Het geheel werd afgesloten met een nagerecht wat bestond uit orchova potica en prekmurska gibanica. Te lekker om te laten staan.

Het geheel was zeer geslaagd, ondanks de zeer magere opkomst van de leden. Er waren slechts 12 mensen aanwezig. Naast diverse afmeldingen, allemaal om heel legitieme redenen, misten we velen.

Bert van der Weerd

Vici

MAJHNA STVAR

"V začetku moje kariere nisem imela popolnoma nič razen svoje inteligen-ce!" je rekla filmska igralka.

"No, vidiš, kako malo je potrebno, da si ustvariš kariero!" ji je rekla prijateljica.

TIŠINA

"Kako ste kaj?"

"Še kar, vendar je pri nas doma tako tiho in mirno, odkar nam je umrla zlata ribica."

VAN HET BESTUUR,

Vanuit het bestuur ben ik belast met de taak een paar keer per jaar een bijeenkomst voor de leden van de vereniging te organiseren. Op deze bijeenkomsten staat de gezelligheid centraal en natuurlijk praatjes in het Sloveens. Ook Sloveense muziek mag dan niet ontbreken.

Dat geldt zeker voor de picknick die altijd goed bezocht wordt. Daarnaast proberen wij op de andere bijeenkomsten de leden ook iets anders aan te bieden. Meestal nodigen wij dan een gast uit. Zo hebben we in het verleden van de Sloveense vertaalsters Aleksandra Popit en Tanja Mlaker kunnen horen waar zij mee bezig zijn en hoe zij te werk gaan. Milena Mulder heeft vorig jaar een presentatie gehouden van haar project, een persoonlijke zoektocht naar de Sloveense roots, het verhaal van haar moeder. Ook hebben we wel eens over de actualiteiten en het nieuws van de ambassade mogen horen. Op de vorige maand gehouden bijeenkomst kwam Jan Bongenaar ons vertellen over zijn belevenissen tijdens de fietstocht in Slovenië. Een prachtig verhaal van iemand die een land weet van binnen te beleven. Geen doorsnee toeristische rapportage met reclame voor Slovenië dus. Helaas is per ongeluk zijn diapresentatie niet vermeld in de uitnodiging waarvoor onze excuses. Mogelijk kwamen er dan meer mensen naar Soest.

Het was namelijk even schrikken toen op het laatst nog vijf afmeldingen kwamen. Er hebben zich al niet zo veel mensen opgegeven. Maar een zaal met keuken was inmiddels gehuurd en de barman stond klaar voor ons. Het is een heel gezellige middag geworden. En we konden lekker met zijn allen aan één grote tafel eten.

Dat heeft ook wat. Hierbij mijn dank aan iedereen voor de gezelligheid.

Ik hoop in ieder geval dat onze volgende festiviteiten meer mensen zullen trekken. Graag zou ik van de leden zelf willen horen waar zij behoefte aan hebben. Geef mij aan per mail, post, telefoon, welke activiteiten zou je willen voorbij zien komen. Mocht u er zelf aan mee willen werken, graag. De volgende bijeenkomst is de Sloveense culturele feestdag, oftewel de dag van Prešeren in februari 2007. Een agenda met de geplande data is in deze Lipa opgenomen. Noteer de data in uw agenda. Ook dan zullen wij een interessant onderwerp kiezen en natuurlijk iets lekkers voorschieten.

Graag tot ziens in februari volgend jaar.

Marjeta Tomšič

Dragi člani združenja prijateljev Slovenije!

V odboru našega združenja sem zadolžena za organizacijo srečanj. Približno trikrat na leto se člani (in tudi nečlani) dobimo nekje na Nizozemskem. Poskušamo organizirati srečanja na različnih koncih, da bi dosegli čim več članov. Vse to z namenom povedelati se in seveda pogovoriti se po slovensko. In kot je pri Slovencih navada, se ponavadi tudi zapoje. Piknik junija, za dan samostojnosti, je vedno dobro obiskan. Poleg tega organiziramo srečanja s predavanji in predstavitvami. V ta namen povabimo goste, kot sta na primer na Nizozemskem ziveči slovenski prevajalki

Aleksandra Popit in Tanja Mlaker, ki sta nam pred dvema leti predstavili svoje delo. Milena Mulder nam je lani predstavila svoj projekt, iskanje svojih slovenskih korenin. Ambasada nas po potrebi seznanja z aktualnimi novostmi. Na našem zadnjem srečanju nas je Jan Bongenaar popeljal na kolesarjenje po Sloveniji. Svojo pripoved je popestril z diaserijo. Ali pa obratno? Kakorkoli že, zelo zanimiva pripoved nekoga, ki na svojem popotovanju odkriva deželo tako, da se poda med ljudi, da spoznava življenje navadnih ljudi. Njegova srečanja z vaščani ob njihovih vsakdanjih opravilih so nam pokazala Slovenijo, ki je ne vidiš na turistično-promocijskih filmih. Žal pomotoma Janove diaserije nismo navedli v povabilu. Zaradi tega se vanj oprostamo. V prihodnje bomo bolj pazljivi. Morda bi drugače prišlo več ljudi v Soest. Kar ustrašila sem se, ker tako ali tako ni bilo veliko prijav, potem pa je tik pred zdajci se pet članov odpovedalo. Prostor s kuhinjo je bil najet, barman nas je pričakoval, poti nazaj ni bilo. Klub temu, da nas ni bilo veliko, je bilo veselo. In vsi smo lahko večerjali za eno veliko mizo. To pa je tudi nekaj. Hvala vsem, ki ste prisli v Soest.

Upam, da bodo nasa srečanja v prihodnje privabila več članov. Mi bomo po svojih močeh poskrbeli za kakšnega zanimivega gosta in pa seveda za pogrnjeno mizo.

Če želite sodelovati na naših srečanjih, se mi javite po (elektronski) pošti ali pa po telefonu. Vaše sodelovanje in pomoč sta več kot dobrodošla. Tudi vaši predlogi ne bodo naleteli na gluha ušesa. V Lipi bomo objavljali koledar srečanj, zapišite si jih. Prvo naslednje srečanje je 11. februarja 2007, tako kot ponavadi za Prešerna. Do takrat na svidenje.

Marjeta Tomšič

Vici

NEPOŠKODOVAN

Na sodišču poteka proces zaradi prometne nesreče:

"Gospod," začne sodnik, "ali je res, da ste povzročitelju prometne nesreče rekli, da sploh niste poškodovani?" "Seveda je res, toda dogajanje vam moram podrobno razložiti. Jahal sem na konju vzdolž ceste, in sicer po bankini, tako da sploh nisem oviral prometa. naenkrat je za menoj pripeljal obtoženec in se zaletel v naju. Mene in konja je vrglo v jarek, kjer sva obležala. Voznik je stopil iz avta, prišel k nama in najprej pogledal konja. Ko je videl, da je konj poškodovan je izza hlačnega pasu vzel v roke pištolo in ustrelil mojega konja. Nato se je obrnil k meni in me vprašal, če sem jaz tudi poškodovan! Me prav zanima, gospod sodnik, kaj bi vi odgovorili, če bi bili na mojem mestu!"

POPISAN

"Ja kaj pa ti, Stane, da si ves v modrih?" "Policaj me je pretepel!"

"Kaj si pa storil?" Veš, ko sem šel po cesti je od mene zahteval dokumente in ker sem storil prekršek mi je rekel, da me bo popisal!" "Ja, in zakaj si se potem tepel?" "Kako da se ne bi? Malo pred tem sem se tuširal, on me je hotel pa popisati. Jaz sem vzrožil, beseda je dala besedo in jaz sem ga udaril, toda on je imel palico s seboj, zato sem pa takle kot sem."

LITERARATUUR EN FILM IN SLOVENIE

Literatuur

Historisch overzicht en huidige situatie

De ontwikkeling van de Sloveense literatuur is altijd sterk verbonden geweest met de literaire stromingen in West- en Centraal Europa. Gedurende een lange periode was de basis van de Sloveense letterkunde gelegen in de volkscultuur die nog in de 18e en in de 19e eeuw een grote invloed op Sloveense auteurs had.

De eerste belangrijke periode was het protestantisme dat de ideeën van het Europese humanisme heeft overgenomen. In 1550 werden de eerste Sloveense boeken uitgegeven (Catechismus en Abecedarium van Primož Trubar (1508-1586) maar er bestond geen invloed van de Renaissancebeweging. Tijdens de barok en het classicisme werd literatuur in Slovenië vooral door priesters geschreven en de 17e eeuw was van belang voor een bloeiende toneelcultuur. De verschillende spelen werden opgevoerd in de open lucht en tijdens religieuze gelegenheden (Skofjelski pasijon). In de 18e eeuw had men veel gestreden voor de Sloveense taal. De schrijvers probeerden het Sloveens gelijkwaardig te maken aan de andere 'grote' Europese talen. Deze periode was vooral een ideologische beweging en auteurs zoals Kopitar (1780-1844) en Vodnik (1758-1819) hebben hun teksten meestal gepubliceerd in literaire tijdschriften (Pisanice, Lublanske novice, Mala en Velika Pratika). De belangrijkste toneelauteur was Anton Tomaz Linhart (1756-1795) en zijn beroemdste stukken zijn Zupanova Micka en Ta veseli dan ali Maticek se zeni.

In het begin van de 19e eeuw begon in Slovenië de vorming van de nationale literaire taal. De eerste Sloveense literaire theoreticus en criticus was Matija Cop (1797-1835). Met hem ontstond in Slovenië de echte literaire

wetenschap. Hij studeerde in Wenen en was sterk verbonden met de nieuwe, moderne en esthetische stromingen in Europa. Hij wilde dat de literatuur in de Sloveense taal niet alleen voor 'het volk' zou worden geschreven maar ook voor de geleerden. De romantiek is niet alleen bijzonder belangrijk voor de ontwikkeling van de Sloveense poëzie maar ook voor alle andere literaire genres. In deze periode ontstond namelijk de grootste dichter in de Sloveense taal France Preseren (1800-1849) die in zijn werk veel aandacht heeft besteed aan de esthetische eigenaardigheden van bepaalde dichterlijke vormen, overgenomen van de Italiaanse, Franse en Duitse poëzie. Ook wat inhoud betreft was hij zeer vernieuwend en dapper. In zijn gedichten verschijnen moderne nationale, morele, sociale ideeën en romantische motieven en thema's. Hij heeft ook het Sloveense vers gemoderniseerd en zijn gedichten worden in onze tijd beschouwd als de mooiste voorbeelden van de Sloveense poëzie. Zijn beroemdste werken zijn de ballades Lenora, Povodni moz, cycli van sonnetten zoals Sonetje nesreče, Ljubezenski soneti, Sonetni venec, de romance Turjaska Rozamunda, het gedicht Krst pri Savici, ... Hij is ook auteur van Zdravljica, die na de onafhankelijkheidsverklaring van Slovenië het volkslied is geworden.

Toen in de tweede helft van de 19e eeuw in andere Europese landen het realisme ontstond was de Sloveense literatuur tot 1881 nog steeds onder invloed van vroegere stromingen zoals de Verlichting, de preromantiek en de romantiek. De auteurs van dit zogenaamde romantisch realisme zijn: Janez Trdina (1830-1905) die belangrijk is vanwege zijn verhalen gebaseerd op volksmotieven (Bajke in povesti

o Gorjancih), dichter, criticus en schrijver Fran Levstik (1831-1887) met zijn beroemdste verhaal Martin Krpan, dichter Simon Jenko (1835-1869), dichter en schrijver Josip Stritar (1836-1923) en prozaschrijver Josip Jurcic (1844-1881). Jurcic was de eerste Sloveense auteur die lange en vaak historische verhalen en romans schreef (Deseti brat, Sosedov sin, Domen). De grootste dichter uit deze periode is Simon Gregorcic (1844-1906) bij wiens werk alle elementen van fin-de-siècle-stromingen zichtbaar zijn. De belangrijkste realistische schrijver aan het eind van de 19e eeuw was Janko Kersnik (1852-1897). In zijn verhalen en romans beschrijft hij niet alleen de actuele sociale situatie uit het burgerlijke milieu maar ook het leven van het gewone volk en de boerenstand. Zijn beste verhalen zijn: Kmetske slike, Ciklamen, Ocetov greh. Zijn romans Jara gospoda, Agitator en Roslin in Verjanko zijn de meest succesvolle voorbeelden van het realisme in de Sloveense letterkunde uit deze periode. Hierbij moeten er nog twee auteurs genoemd worden: Anton Askerc en Ivan Tavcar. Askerc (1856-1912) was de grootste Sloveense realistische dichter. In zijn gedichten, ballades en romances vindt men allerlei verschillende thema's en motieven zoals vaderlandslievende of historische ballades (Mejnik, Brodnik, Janicar,...) liefdes- en filosofische of sociale gedichten (Zarja, Zimska romanca, ...). Ivan Tavcar (1851-1923) heeft zijn beste romans pas na 1894 geschreven en had een enorme invloed op latere prozaschrijvers. De cyclus korte verhalen over het leven van de Sloveense boeren V Zali, het burgerlijke verhaal Cvetje v jeseni en de historische roman Visoska kronika zijn zijn voornaamste werken.

De periode aan het begin van de 20e eeuw tot 1918 wordt in de Sloveense literaire geschiedenis »moderna« genoemd en is een van de gouden perioden van de Sloveense literatuur.

Bedoeld wordt de bloeiperiode van allerlei genres en stromingen van realistische en naturalistische aard tot symbolistische en expressionistische poëzie. De dichter Dragotin Kette (1876-1899) was onder grote invloed van de decadentie en het symbolisme (cyclus Na molu San Carlo, cycli van sonetti Spomini, Adrija, ...), terwijl er in de poëzie van Josip Murn (1879-1901) al meer impressionistische elementen aanwezig zijn. De poëzie van Kette en Murn is zeer puur, subtiel en stilistisch perfect en ze vertegenwoordigt nog steeds een van de hoogtepunten van de Sloveense poëzie. Oton Zupancic (1878-1949) was een van de vruchtbaarste Sloveense dichters en ook een van de eerste moderne vertalers (Shakespeare, Schiller, Goethe, ...). In zijn gedichten zijn decadentie (bundel Casa opojnosti) en symbolisme (bundels Cez plan, V Zarje Vidove, Samogovori, ...) nog sterker ontwikkeld. In deze periode ontstond ook de grootste Sloveense prozaschrijver Ivan Cankar (1876-1918). Wegens zijn subjectieve stijl, modern taalgebruik, dapper ritme en beeldspraak worden zijn werken beschouwd als de meest poetische prozacreaties ooit in de Sloveense taal geschreven. In zijn werk vallen verschillende stromingen samen, van het groteske realisme en naturalisme tot de decadentie, het symbolisme en het impressionisme (romans; Tujci, Na klancu, Hisa Marije Pomocnice, ... losse verhalen: Martin Kacur, Hlapec Jernej in njegova pravica, Kurent, ... bundels van verhalen: Vinjete, Za krizem, Podobe iz sanj, ...) Hij is ook belangrijk vanwege zijn toneelstukken Za narodov blagor, Kralj na Betajnovi, Pohujsanje v dolini Sentflorjanski, Hlapci, ... Het Interbellum werd sterk beïnvloed door de nieuwe romantiek met elementen uit het realisme en vooral het expressionisme. In de poëzie domineerde het reflexieve gedicht dat vaak met impressionistische technieken en in traditionele vorm werd geschreven. De toon-

aangevendste dichter van deze stroming is Alojz Gradnik (1882-1967). Zijn beroemdste bundels zijn *Padajoce zvezde*, *De Profundis*, *Zlate lestve*. Hij is ook belangrijk als vertaler van de Italiaanse, Chinese en Spaanse poëzie. Meer revolutionair was de dichter Srečko Kosovel (1904-1926). In het begin werkte hij onder invloed van het impressionisme en ging zich pas later voor het expressionisme en het futurisme interesseren. Hij moderniseerde tevens de motieven, het vers en de stijl. Voor zijn dood richtte hij zich op het constructivisme maar alleen qua vorm en techniek (de bundel *Integrati*).

De prozaschrijvers richtten hun aandacht op verhalen en korte romans. Hun basis was meestal historisch en realistisch maar ze interesseerden zich meer voor de innerlijke conflicten en de hartstochtelijke werkelijkheid van de mens. Veel van de expressionistische elementen zijn te vinden in de werken van Ivan Pregelj (1883-1960), France Bevk (1890-1970) en Vladimir Bartol (1903-1967) (verhalenbundel *Al Araf* en de roman *Alamut*). De meest expressionistische auteur was de novellist en toneelschrijver Slavko Grum (1901-1949). Zijn beste toneelstuk *Dogodek v mestu Gogi* is een van de puurste voorbeelden van het Sloveense expressionisme. Het werk van de katholieke dichter Edvard Kocbek (1904-1981) behoort tot de richting van het late expressionisme en bevat al veel symbolistische elementen. Kocbek's werk was sterk beïnvloed door Rilke, Trakl en Claudel en heeft het vers tot poëtische proza benaderd (bundel *Zemlja*).

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was er geen zichtbare stroming zoals in andere periodes. Op proza gebied was de belangrijkste richting het sociaalrealisme, maar het was vooral de poëzie die zich snel ontwikkelde. De belangrijkste dichters uit die tijd zijn Karel Destovnik-Kajuh (1922-1944), Tone Seliskar

(1900-1969) en Matej Bor (1913-1993).

In de jaren 50 werd de Sloveense literatuur nog bepaald door het socialistische realisme, maar alle auteurs hebben later de elementen van de moderne stromingen overgenomen (zoals de schrijvers Misko Kranjec (1908-1983), Prežihov Voranc (1893-1950), Ciril Kosmac (1910-1980)). De jongere generatie die rond 1950 begon te schrijven benaderde moderne vormen – in de poëzie de moderne vers (de dichters Ivan Minatti, Janez Menart, Tone Pavcek, Ciril Zlobec, Lojze Krakar en Kajetan Kovic), in de proza de moderne roman van Joyce, Kafka en anderen (bv. Beno Zupancic, Lojze Kovacic, Vladimir Kavcic ...), op toneelgebied het expressionisme (Mirko Zupancic, Janez Zmavc). Meer symbolisme en decadentie is te vinden in het werk van de dichter Joze Udovic, de schrijver Alojz Rebula en de toneelschrijvers Joze Javorsek en Andrej Hieng. Rond 1960 begint een nieuwe tijd in de Sloveense letterkunde. Andere stromingen die belangrijk werden zijn het existentialisme, aanwezig bij de dichters Dane Zajc, Gregor Strnisa en Venko Taufer, bij de schrijvers Vitomil Zupan, Dominik Smole en Peter Bozic en bij de toneelschrijvers zoals Domink Smole en Primož Kozak. Tot 1975 stonden de auteurs aan de ene kant onder sterke invloed van de Franse »nouveau roman« en aan de andere kant van het absurdisme. In de poëzie experimenteerden de auteurs met nieuwe vormen, het vrije vers, de spreektaal (de topografische, concrete, visuele poëzie van Tomaz Salamun, Niko Grafenauer), de prozaschrijvers waren nog steeds onder de indruk van de »nouveau roman« (Rudi Seligo en zijn korte roman *Triptih Agate Schwarzkobler*, Joze Snoj ...) en de toneelschrijvers gebruikten in hun werken veel absurdistische elementen (Dusan Jovanovic, Milan Jesih, Emil Filipcic ...).

Na 1975 wendden de auteurs zich van het

modernisme af en werden door het Europese postmodernisme beïnvloed. In de poëzie is dat vooral zichtbaar in de motieven die vaak tot de volks- en/of mythische en symbolistische traditie teruggaan (Boris A. Novak, Milan Klec, Milan Jesih, Sverdana Makarovic, Ivo Svetina ...). In de proza is de roman weer dikker, langer geworden en het verhaal minder gefragmenteerd (Drago Jancar, Branko Gradišnik, Mate Dolenc ...) en de toneelschrijvers keren terug tot de historische thema's en tot het sociale of zelfs politieke engagement hoewel ze de moderne technieken blijven hanteren (werken van Dusan Jovanovic, Drago Jancar, Rudi Seligo ...). Bij de schrijvers die tot de oudere generatie behoren is tegenwoordig de invloed van het postmodernisme nog steeds zichtbaar terwijl de jongere auteurs al hun eigen, meer persoonlijke stijl ontwikkelen. Dit is vooral te zien bij jonge dichters zoals Uros Zupan, Ales Steger e.a. of bij schrijvers zoals Matjaz Pikalo, Jani Virk, Andrej Skubic, Andrej Blatnik, Maja Novak, Ales Car, Vinko Möderndorfer

Film

Kort historisch overzicht

Toen de Slovenen, eind 18e en begin 19e eeuw, in alle kunstgebieden met een groot succes de belangrijkste Europese stromingen volgden kwamen naar Slovenië ook de zogenaamde »levende foto's«. Zoals overal ter wereld werden ze ook door het Sloveense volk in het begin als een technische attractie ontvangen. In die tijd was Wenen het kunstcentrum van de Oostenrijks-Hongaarse monarchie en alle voorstellingen werden pas later in de Sloveense steden gehouden. De levende foto's waren eerst bekend in Maribor in oktober 1896 en een maand later in Ljubljana. De eerste Sloveen die met een echte filmcamera filmdde was Karol Grossmann (1864-1929). Drie van zijn films zijn bewaard in het Film

Museum en lijken veel op de eerste films van de gebroeders Lumière. In deze periode werden ook de eerste bioscopen geopend (bv. de bioscoop in het salon van het hotel Pri Malicu in Ljubljana) waar de reizende bioscopen (Lumière, Excelsior, Electro-Bioscop, ...) hun beroemde films draaiden. De voorstellingen duurden meestal ongeveer een uur en het publiek heeft zo 15 tot 20 films gezien. Over deze films werd ook in de lokale tijdschriften geschreven en ze waren erg populair bij de Slovenen.

In de periode tussen de Eerste en de Tweede Wereldoorlog kon de Sloveense film zich bij lange na niet vergelijken met de snelle ontwikkeling van de Franse, Zweedse, Russische of Amerikaanse filmindustrie. De staatsorganen steunden alleen het theater en de muziekinstellingen. In 1919 waren in Slovenië slechts 18 bioscopen terwijl dit aantal in 1939 al 63 bedroeg. Maar in deze bioscopen werden vooral Amerikaanse films gedraaid die voor een lange periode van de distributeurs uit Zagreb gekocht waren.

In 1934 werd het gezelschap Triglav film opgericht. De belangrijkste cineast was Metod Badjura (1896-1971) die met zijn vrouw de basis voor de ononderbroken ontwikkeling van de Sloveense film legde. Zijn belangrijkste vooroorlogse documentaires zijn: De skiërs van Bloke (de eerste prijs tijdens het congres in Zweden in 1955, internationale prijs CIDALC in 1966), die in de Franse cinemateek wordt bewaard, Triglav in de winter, Vrhnika van Cankar ... De tweede filmamateur was een van de beroemdste Sloveense schilders Bozidar Jakac (1899-1989). Tussen 1929 en 1955 heeft hij 62 filmeenheden opgenomen en als schilder was hij een van de meest artistieke cineasten. De eerste geluidsfilm werd in 1938 gemaakt (De dagen van de jeugd, directeur: dr. Mario

Foerster) en in datzelfde jaar heeft Jakac ook de eerste kleurenfilm opgenomen. In deze periode waren ook veel films op het Sloveense grondgebied gemaakt, vooral door Kroatische en Oostenrijkse filmgezelschappen, vaak met Sloveense acteurs (Marija Vera, Avgusta Danilova, Ignacij Borstnik, Anton Cerar-Danilo en Ida Kravanja – Ita Rina die in Europa en Verenigde Staten zeer beroemd werd). De première van de eerste speelfilm V Kraljestvu zlatoroga werd op 29 augustus 1931 in Ljubljana gepresenteerd (regisseur: prof. Janko Ravnik) en had een groot succes bij het publiek. De film ging ook naar andere gebieden van Joegoslavië, Polen en de Verenigde Staten. In 1932 werd de tweede lange speelfilm gemaakt – Triglavske strmine (regisseur: Ferdo Delak, camera: Metod Badjura), die net als V kraljestvu zlatoroga een alpijnse film kan worden genoemd. De filmproductie van het enige filmgezelschap »Emona Film« was tijdens de Tweede Wereldoorlog zeer arm en beperkt tot oorlogdocumentaires. Alle films waren bedoeld om de staatsideologie te dienen en de revolutie onder de bevolking te propageren. Het Archief van de Republiek van Slovenië bewaart 2138 (geluidloze) films verdeeld onder elf eenheden die bekend staan als de Partizanendocumenten, gemaakt door Stane Virsek, Bozidar Jakac en Coro Skodlar. De bioscopen konden alleen die films vertonen die ze van de Italiaanse, Duitse of Hongaarse distributeurs hadden gekregen. Naast propagandafilms bestonden er ook komedies en kinderfilms. Voor elke speelfilm werden altijd ook kortere documentaires over de bezetters vertoond. Na de oorlog viel de Sloveense filmproductie onder zorgzame voogdij van de staat die veel geld aan de film besteedde maar tevens ook alle belangrijke beslissingen nam. Het Centraal Comité van de Communistische Partij in Belgrado mengde zich in alle sferen van de filmindustrie: ze bepaalde het

repertoire, keurde scenario's goed, zorgde voor financiering en distributie. De films waren bedoeld als middel voor de propaganda van het communistische regime. Hoewel de andere kunsten geen klassieke censuur kenden, bleef de film toch vrij lang onder controle. Langzaam maar zeker heeft de Sloveense film zijn politieke rol echter verloren. Het publiek wilde nieuwe, moderne films.

In 1948 werd in Slovenië de eerste geluidsfilm gemaakt, In eigen land (scenario: Ciril Kosmac, camera: Ivan Marincek, regisseur: France Stiglic), en had een groot succes onder het publiek. Al in de jaren 50 was socialistische realisme minder agressief en in plaats van de collectieve hoofdpersoon ging de film een andere richting uit. Er waren twee belangrijke regisseurs in deze periode - France Stiglic en de Tsjech Frantisek Cap – die voor altijd de Sloveense speelfilm beïnvloed hebben met hun oorlogs- en naoorlogse films bv. Triest, Beslissende momenten (1955), Het dal van de vrede (1956), Goede, oude piano (1959), films die gebaseerd zijn op literaire werken (Kekec, Drie verhalen) komische films (Vesna, Wacht niet op mei) en modernistische films (De dans in de regen – 1961).

In de jaren 60 hebben de filmmakers afscheid genomen van de oorlogsthematiek en gingen ze zich meer voor sociale onderwerpen interesseren. Filmmakers van enig belang zijn Bostjan Hladnik, Matjaz Klopčič, Božo Sprajc, Jane Kavcic, Franci Slak, Karpo Godina, ... De literaire films hebben het beeld van de jaren 70 bepaald (Het verhaal over de goede mensen, Het geluk aan een lijntje, Mijn lieve Iza, Als de aardbeien bloeien). De jaren 80 staan voor de gouden periode van de Sloveense film. Er werden toen 44 films gemaakt, bijna twee keer zoveel als vroeger. De thematiek van deze films was zeer gevarieerd: sociale, politieke, historische, romantische films, ... Veel Sloveense filmmakers werkten met bui-

tenlandse producenten; Duitse (Bostjan Hladnik), Amerikaanse en met de producenten uit voormalig Joegoslavië. De professionele filmproductie beschikt over weinig financiële middelen (minder dan 10 speelfilms per jaar, het aantal van documentaires is echter hoger). Jonge vermeldenswaardige regisseurs zijn: Tugo Stiglic, Damjan Kozole, Jure Pervanje, Vinci Vogue Anzlovar, Ales Verbic, Igor Sterk, Maja Weiss, Jan Cvitkovic, Janez Lapajne, Miha Hocevar

Huidige situatie

Kort na de zelfstandigheid van Slovenië (1991) heeft de film algemene veranderingen doorgemaakt. Ook de belangstelling van het publiek werd wegens de televisie en de video kleiner en dus daalde ook het aantal van bioscopen (in 1945 waren er 45 bioscopen, in 1964 meer dan 260 en in 1993 alleen nog maar 90). In de laatste jaren neemt de interesse weer toe. Tegenwoordig is het weer 'trendy' om naar de film te gaan. Het professioneel samengestelde repertoire, dat uit de nieuwste Amerikaanse, Europese en ook Sloveense films bestaat, speelt daarbij ook een belangrijke rol. Het voorbeeld van de succesvolle bioscopen met dolby-systeem heeft ertoe geleid dat er in de laatste jaren een aantal nieuwe bioscopen (de belangrijkste is het bioscoopcentrum Kolosej in Ljubljana) is geopend en bijna alle oudere bioscopen gemoderniseerd zijn. Veel van de kleinere bioscopen in het centrum van Ljubljana moesten wegens het gigantische Kolosej hun deuren sluiten. In Slovenië zijn er op dit ogenblik ongeveer 42 bioscopen, waarvan er 16 in de grote steden zoals Ljubljana, Maribor, Celje en Kranj. Het programma van deze bioscopen is bijna helemaal veramerikaniseerd. Behalve de commerciële is er ook een aantal gespecialiseerde bioscopen. De belangrijkste is zonder twijfel Kinoteka (het repertoire bestaat vooral uit niet-Amerikaanse film en richt

zich ook vaak op oudere films). Het unieke repertoire heeft ervoor gezorgd dat Kinoteka het centrum voor de echte film liefhebbers is geworden terwijl er geen bioscoop bestaat die enkel georiënteerd is op de Sloveense film. De bovenbeschreven situatie is echter typisch voor de grootste steden van het land en is nauwelijks terug te herkennen in de provincie. De kijkcijfers zijn daar veel lager. Gebouwen van oude bioscopen worden vaak gebruikt voor andere doelen die niets met de filmkunst te maken hebben.

Wat het onderwijs betreft bestaat er op de Toneelacademie ook een afdeling voor film en televisie. Het aantal studenten is klein en tegenwoordig is dit de enige filmschool op universitaire niveau. Sinds een paar jaar is er sprake van de opening van een aantal nieuwe afdelingen zoals camera, montage,... Een van de belangrijkste organen op het gebied van film is het Sloveense Film Fonds. Zijn functie is, naast distributie en participatie bij de financiering van films uit het staatsbudget (op basis van een selectie), ook promotie van de Sloveense film. Het Fonds zorgt voor de ontwikkeling van de Sloveense kunstfilm en spoort de samenwerking aan met buitenlandse filmmakers, producenten en Fondsen. Elk jaar organiseert Sloveense Film Fonds het Festival van de Sloveense film in Portoroz dat in het voorjaar wordt gehouden. Het Fonds is ook het belangrijkste orgaan dat de selectie van het festival toepast. Elk jaar wordt er een aantal films bekroond (prijs Vesna) in verschillende categorieën. In 2001 werden op het festival 21 documentaires, 8 lange speelfilms, 5 korte films en 4 animatiefilms vertoond.

Kijk voor meer informatie en adressen op de website van de Nederlandse Ambassade in Ljubljana:
<http://www.mfa.nl/lju/cultuur>

De vereniging is opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, die zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenië, respectievelijk. De vereniging beschouwt zichzelf als de geeigende plaats voor ontmoeting tussen Nederlanders en Slovenen en wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats voor de Slovenen in Nederland zijn. (uit artikel 2 van de Statuten).

Secretariaat:

Maurice Aretz, Tacitusstraat 1,
6135 HR Sittard
telf. 046-4009118

Nieuw e-mailadres: info@lipa-online.org

Overige bestuursleden zijn:

Voorzitter:

Fred Wolsink, Wisselt 75, 7021 EH Zelhem,
telf. 0314-623195, e-mail: lipa@ilse.nl

Penningmeester:

Mojca Nodelijk- Guštin, Margrietstraat 1, 4566 AN Heikant
telf. 0114-313649 e-mailadres: fam.nodelijk@hetnet.nl

Maarten Dragt, Looiersveld 40, 5121 KE Rijen,
telf. en fax. 0161-231628

Marjeta Tomsic, Nieuweweg 41, 3765 GB Soest,
telf. 035-6024026, e-mail: marjeta.tomsic@wanadoo.nl

De vereniging werkt samen met:

Ambassade van de Republiek Slovenië

Veleposlaniš tvo Republike Slovenije
Anna Paulownastraat 1, 2518 BA 's Gravenhage
Telf. 070-310 8 690 Fax. 070-362 6 608
e-mail: embassy@slovenia.demon.nl

Lipa

Vse Želje, ki letos se niso izpolnile,
vse sanje, ki niso sadu obrodile,
v prihodnjem naj letu dobijo polet,
naj Čimprej izpolni se njihov obet.

Lepo Božiče praznike in srečno v novem letu 2007